

Ministerstvo životního prostředí

BILANČNÍ TISKOVÁ KONFERENCE MINISTRA ŽP RICHARDA BRABCE, ZA OBDOBÍ 2014-2017

Klíčové priority splněny: zachráněno 18 miliard z EU fondů, zrychlení procesu EIA, miliardy na boj se suchem a kotlíkové dotace, národní parky zachráněny před developery

REZORT MŽP

- První kroky vedly ke stabilizaci rezortu – nové vedení MŽP, SFŽP ČR, ČIŽP, NP Šumava (v roce 2017 i ČHMÚ)
- Úspory na MŽP – snížení provozních výdajů, v roce 2016 byly běžné provozní náklady MŽP **o 62 mil. Kč nižší než v roce 2013 (o 32% nižší)** - největší úspora je v oblasti ostatních služeb (ICT, právní a konzultační služby apod.)
- **Vytyčeno 6 HLAVNÍCH PRIORIT pro období 2014 - 2017: EU FONDY, EIA, ovzduší a kotlíkové dotace, národní parky a boj se suchem, nová odpadová legislativa**

PRIORITA 1: EU FONDY A DOTAČNÍ PROGRAMY

Operační program Životní prostředí 2007–2013

- **ČR v roce 2013 přišla o 7,5 mld. Kč**, to představuje např. 100 tisíc obyvatel nově připojených na ČOV, revitalizaci 500 km drobných vodních toků nebo zajištění pitné vody pro 500 tisíc lidí!
- V roce 2014 a 2015 bylo po předchozím vedení MŽP a SFŽP ČR ohroženo dalších **18 mld. Kč**, které se novému vedení podařilo zachránit, do Bruselu ministerstvo **vracelo 0 Kč**
- Realizované projekty již bez problémů prošly několika audity z EU i ČR

PRIORITA 1: EU FONDY A DOTAČNÍ PROGRAMY

18 miliard Kč = zrealizované projekty:

- ✓ 230 km nových vodovodů
- ✓ 3 500 km kanalizací
- ✓ 120 nových ČOV
- ✓ 8,5 mil. m³ nového objemu pro zachycení povodní
- ✓ 963 zateplených škol a 95 nemocnic
- ✓ 6 mil. t/rok nových kapacit pro třídění a recyklaci odpadů
- ✓ více než 1 mil. vysazených a ošetřených dřevin ad.

PRIORITA 1: EU FONDY A DOTAČNÍ PROGRAMY

Operační program Životní prostředí 2014–2020

- Schválený EK jako druhý v pořadí, ihned poté, co jsme dojednali 9 mld. Kč na kotlíkové dotace, celkem schváleno **70 mld. Kč**
- Vyhlásili jsme **90 výzev za 61,2 mld. Kč**
- Podáno celkem 6 265 žádostí za 47,5 mld. Kč (EU dotace)
- Schváleno **3 401 projektů za více než 30 mld. Kč**
- 2 900 projektů ve fázi realizace po výběru dodavatele
- V kategorii čistě investičních programů aktuálně na 2. místě (za OP Doprava) v reálném čerpání

PRIORITA 1: EU FONDY A DOTAČNÍ PROGRAMY

- Nehrozí žádné vrácení nebo nedočerpání prostředků v následujících letech
- **Schválené projekty v realizaci:**
 - ✓ 1 262 kilometrů kanalizace
 - ✓ více než 370 tisíc lidí nově zásobováno pitnou vodou
 - ✓ před povodněmi ochráněno dalších 145 tisíc obyvatel
 - ✓ zařízení pro recyklaci, separaci a svoz odpadů s kapacitou v součtu 137 tisíc tun za rok ad.
- Aktuálně máme **vyhlášených a běžících 28 výzev**, úplně poslední výzva (dočerpány prostředky) na ČOV a vodovody vyhlášena v září letošního roku

PRIORITA 1: EU FONDY A DOTAČNÍ PROGRAMY

Nová Zelená úsporám

- **Novinky v programu za 3,5 roku:**
 - ✓ kontinuální výzva - umožňuje postupné plánování a realizaci projektů, podpora dílčích opatření
 - ✓ podpora výstavby pasivních domů (rodinných i bytových)
 - ✓ dotace na zelené střechy a využívání tepla z odpadní vody
 - ✓ podpora domácích fotovoltaických elektráren s vyšším příkonem (až 150 tisíc korun na projekt)
 - ✓ bonus za kombinaci zateplení z NZÚ s kotlíkovými dotacemi (až 40 tisíc korun)

PRIORITA 1: EU FONDY A DOTAČNÍ PROGRAMY

- Stabilizace programu a zrychlení administrace na SFŽP ČR – pravidlo 9 týdnů
- Za 3,5 roku přijato 27 752 projektů za 6,4 mld. Kč
- Aktuálně schváleno **23 764 projektů za 5,4 mld. Kč**
- Vyplaceno na účty příjemců **2,5 mld. Kč**
- Program představuje celkovou úsporu v konečné spotřebě energie ve výši **3,4 PJ/rok** a snížení emisí **CO₂ 390 tis. t/rok**
- „V oblasti programů pro renovaci rodinných domů je ČR pro ostatní země jakýmsi “Německem” střední a východní Evropy,“ potvrzuje Ondřej Šrámek za asociaci Šance pro budovy.

PRIORITA 1: EU FONDY A DOTAČNÍ PROGRAMY

Národní program Životní prostředí

- Tematický program využívající zdroje SFŽP ČR (plynouce z poplatků od znečišťovatelů)
- Zaměřený na oblasti ŽP, které nepokrývá OPŽP a na malé a menší obce, které nemohou v OPŽP žádat
- Celkem v letech 2015 - 2017 vyhlášeno **48 výzev** za **2,4 mld. Kč**

PRIORITA 1: EU FONDY A DOTAČNÍ PROGRAMY

- **Dotované projekty:**

- ✓ sanace nelegálních skladů (realizováno 7 projektů – např. Vitka v Brněnci, Lhenice, další 4 v přípravě - Vratimov)
- ✓ vrty na nové zdroje pitné vody (**vyčerpáno 250 mil. Kč**)
- ✓ dotace pro obce v národních parcích
- ✓ hospodaření s dešťovou vodou v domácnostech – Dešťovka - v **II. kole dosud přijato 2 306 žádostí za 113 mil. Kč**
- ✓ DČOV v obcích (vyčerpáno 100 mil. Kč, **další výzva bude vyhlášena v říjnu 2017**)
- ✓ elektromobilita ve městech a obcích – dosud vyčerpáno za 37 mil. Kč, **nová výzva na přelomu října a listopadu**
- ✓ NEZ a zpracování plánů udržitelné mobility – poslední výzva za 10 mil. Kč, podáno 8 projektů v poslední výzvě, v předchozí 3

PRIORITA 2: EIA

- 4 klíčové novely zákona o EIA za 3,5 roku
- Nečinnost předchozích vlád ohrozila v roce 2014 veškeré čerpání dotací z evropských fondů
- Novela v roce 2015 **zachránila 100 miliard Kč** (z období 2007–2013, včetně dokončených dopravních 21 projektů z OP Doprava za 45 mil. Kč) a **600 miliard Kč** v programovém období 2014–2020
- Novela v roce 2016 umožnila zrychlený postup pro 9 prioritních staveb, EIA vydána u všech do poloviny února 2017

PRIORITA 2: EIA

- 2 novely v roce 2017 zásadně zjednodušily proces EIA
- **Nový stavební zákon**
 - ✓ zavádí společné koordinované řízení – proces EIA, územní řízení a stavební řízení mohou proběhnout v jednom tzv. „společném územním a stavebním“ řízení
- **Novela zákona EIA**
 - ✓ zvýšení právní jistoty investorů – jednoznačný výčet řízení navazujících na proces EIA
 - ✓ zrychlení procesu EIA o 45 dní
 - ✓ omezení počtu záměrů podléhajících zákonu EIA
 - ✓ prodloužení platnosti stanoviska z 5 na 7 let

PRIORITA 3: OVZDUŠÍ

- **9 miliard na kotlíkové dotace** vyjednané v roce 2014 v Evropské komisi, následně příprava podmínek programu a odstartování kotlíkové revoluce, **cíl: vyměnit 100 tisíc kotlů**
- Aktuálně schváleno **28 tisíc žádostí v první vlně**, 20 tisíc kotlů už vyměněno a proplaceno, do konce října všechny kraje začnou přijímat žádosti v rámci 2. vlny
- Novela zákona o ochraně ovzduší – zavedení **možnosti kontrol provozu kotlů přímo v domácnostech**, ústavnost opatření potvrzena ústavním soudem, provoz kotlů nelze měřit sondami do komína a drony na dálku
- Od doby platnosti změny celkem **640 stížností, 96 reálných kontrol v domácnostech**

PRIORITA 3: OVZDUŠÍ

- **Strategické dokumenty do roku 2020:**
 - ✓ Střednědobá strategie zlepšování kvality ovzduší
 - ✓ Národní program snižování emisí
 - ✓ 10 Programů zlepšování kvality ovzduší (PZKO)
- PZKO jasně vymezují konkrétní opatření pro obce, kraje, stát, která musí do roku 2020 naplnit, aby došlo ke zlepšení kvality ovzduší, na realizaci PZKO jsme městům a obcím poskytli 100 mil. Kč z prostředků SFŽP ČR
- Opatření proti smogu - dotační podpora na vznik NEZ, plánů udržitelné mobility a regulačních řádů, podpora čisté mobility: bikesharing, podpora elektromobility v obcích, pokračování v podpoře ozdravných pobytů

PRIORITA 4: NÁRODNÍ PARKY A OCHRANA PŘÍRODY

- **Novela zákona o ochraně přírody a krajiny:**
 - ✓ stabilizace ochrany přírody v národních parcích
 - ✓ zpřístupnění nových částí národních parků veřejnosti (díky klidovým územím)
 - ✓ zavádí moratorium na změnu zonace – stabilizační prvek
 - ✓ jasně definuje cíl ochrany přírody v národních parcích
 - ✓ dává větší pravomocce obcím (díky institutu opatření obecné povahy – např. u klidových území) a zajišťuje jejich udržitelný rozvoj
- **Vyhlášení nové CHKO Brdy** a rozšíření CHKO Kokořínsko - Máchův kraj o ochranu částí Dokeska
- Zjednodušení postupu u kácení ovocných stromů v zahradách, naopak **zvýšení ochrany dřevin** s ekosystémovými funkcemi

PRIORITA 5: BOJ SE SUCHEM A OCHRANA VODNÍCH ZDROJŮ

- Jako první jsme začali řešit boj se suchem – už v první polovině roku 2014
- Začali jsme směřovat národní i EU prostředky do projektů na ochranu vod a zajištění pitné vody v obcích
- V období 2014 - 2020 jsme vyčlenili na boj se suchem **13,5 mld. Kč z EU fondů a 1,5 mld. z prostředků SFŽP ČR**
- Z toho je schválených **630 projektů s podporou EU ve výši 5 mld. Kč**, dalších **557 žádostí s podporou EU ve výši 2,6 mld. Kč** je rozpracovaných
- Z OPŽP 2007-2013 jsme v letech 2014 a 2015 podpořili **dalších 250 nových projektů** na obnovu rybníků, tůní, mokřadů za 600 mil. Kč.

PRIORITA 5: BOJ SE SUCHEM A OCHRANA VODNÍCH ZDROJŮ

- Vláda schválila v červenci koncepci ochrany před suchem
- V jednání je tzv. **protierozní vyhláška MŽP**, která navazuje na **novelu zákona o ochraně ZPF**
- Vyhláška **postupně** ukládá zemědělcům zvyšovat množství půdy chráněné před erozí – nutná změna hospodaření na části zemědělské půdě
- Připravili jsme pro MZe podklady pro novelu vodního zákona – tzv. suchá hlava (obdobu nové povodňové legislativy)
- Spustili jsme program **Dešťovka pro fyzické osoby i pro obce a zahrádkářské spolky**, v Dešťovce II aktuálně podáno **2 306 žádostí za 113 mil. Kč**

PRIORITA 6: ODPADY

Text programového prohlášení: Vláda připraví do poloviny roku 2016 novelu zákona o odpadech s cílem snížit podíl skládkovaných odpadů a naopak zvýšit úroveň recyklace odpadů, včetně odpadů biologických, na úroveň vyspělých evropských zemí.

Splněno!

- Novela zákona z roku 2014 zavedla povinnost třídění biologicky rozložitelných odpadů a kovů a zavedla zákaz skládkování recyklovatelného, využitelného a směsného komunálního odpadu od roku 2024
- Skládkování komunálního odpadu se v roce 2016 oproti roku 2014 snížilo o 3,3 % na 44,9 %
- Zvýšilo se materiálové využití komunálních odpadů na 38,1 %

PRIORITA 6: ODPADY

- Přijali jsme nový Plán odpadového hospodářství 2015-2024, díky kterému můžeme čerpat EU fondy a Program předcházení vzniku odpadů
- Na odpadové projekty jsme **od roku 2014** vynaložili **7,9 miliard** Kč. Celkem **3 833 projektů** - zejména pořízení kontejnerů na recyklovaný odpad a bioodpad, vznik sběrných dvorů, nové svozové systémy či vznik třídíren odpadů, dalších 612 projektů se aktuálně schvaluje
- Zavedli jsme zpoplatnění všech plastových tašek od ledna 2018
- Připravili jsme 2 nové zákony – zákon o odpadech a zákon o výrobcích s ukončenou životností, jsou finálně připravené pro budoucí vládu

KLIMA: ZMĚNA KLIMATU A ADAPTACE

- Ratifikovali jsme Pařížskou klimatickou dohodu
- Vláda schválila Politiku ochrany klimatu, která povede Českou republiku ke zvyšování výroby energie z OZE, k odklonu od fosilních paliv a zvýšení podílu výroby elektřiny z jádra v duchu Aktualizované Státní energetické koncepce
- Připravujeme se na dopady změny klimatu - vláda schválila naši Strategii přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR a následně i Národní akční plán adaptace na změnu klimatu
- Ubránili jsme územní limity těžby hnědého uhlí na dole ČSA

CO SE DÁLE PODAŘILO ...

- **Bezhotovostní vyhláška k výkupu kovů** – krádeže kovů jsou na historickém minimu, **počet trestných činů klesnul o 72 %**, na železnici dokonce **o 90 %**
- Upozornění na problematiku demontáže DPF filtrů – došlo ke snížení ceny DPF filtrů (Škoda, Ford) **z cca 60 tis. Kč na 15 tis. Kč**, MD zavedlo nové povinnosti jak pro kontroly na stanicích STK, tak pro firmy, specializované na demontáž filtrů, policie má možnost přítomnost DPF filtrů kontrolovat

CO SE DÁLE PODAŘILO ...

- Světelné znečištění – analyzovali jsme českou legislativu v oblasti světelného znečištění, **vláda deklarovala veřejný zájem na ochraně před světelným znečištěním**, připravujeme konkrétní ochranná opatření
- **Stabilizace** dotačních prostředků (130 mil. Kč ze státního rozpočtu) do **programu PPK** – prostředky na **záchranné stanice**, drobné projekty sečení luk, tůně, mokřady a opatření v krajině
- Projekt Senoseč online – společný projekt MŽP, ČZU a ČMMJ, zachránil už **přes 1000 drobných živočichů** a srnčích mládřat

CO SE DÁLE PODAŘILO ...

- Návrat EVVO na MŽP – vládou schválený Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a environmentálního poradenství na léta 2016 – 2025, dotační podpora z NPŽP
- Oživení EU programu LIFE – od roku 2014 uspělo **7 projektů** v evropské konkurenci
- Ochrana zdrojů pitné vody na česko-polské hranici – **polská strana** poprvé přiznala možné ohrožení podzemních vod v souvislosti s rozšířením těžby v dole Turow, **připraví ochranná opatření**
- Návrat institucionální podpory VaV na MŽP

PRIORITY OCHRANY ŽP PRO NEJBLIŽŠÍ OBDOBÍ (PO VOLBÁCH)

- **Regulace vodárenství** a nejvyšší veřejný zájem na vodě a její ochraně, boj se suchem
- **EU fondy** – čerpání a přechod na inovativní finanční nástroje
- Nová Politika ochrany ŽP po roce 2020
- Nová dotační politika po roce 2020
- **Ovzduší** – kotlíkové dotace a finanční zdroje na případné další výměny
- **Invazní druhy** – velká novela zákona o ochraně přírody a krajiny
- **Odpady** – **2 nové zákony** (o odpadech a o výrobcích s ukončenou životností) a jejich dopracování s ohledem na nové evropské závazky

Prostor pro vaše dotazy...

Ministerstvo životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

